

Boromisza Tibor (1880-1960)*Padon ülő nő (Felesége portréja)*Olaj, vászon, 125x116 cm
Jelzés nélkül**Kiállítva:**

- Az áttörés kora. Bécs és Budapest a historizmus és az avantgárd között 1873-1920. Magyar Nemzeti Galéria, 2004. március 20. – május 17.
- Farben und Lichter Nagybánya die Wiege der modernen ungarischen Malerei, Galerie der BASF Schwarzheide GmbH, 2003. június 14. – július 20.

Reprodukálva:

- Farben und Lichter. Nagybánya- die Wiege der modernen ungarischen Malerei, Galerie der BASF Schwarzheide GmbH/MissionArt Galéria, 2003. 21. oldal

Kikiáltási ár: 8 000 000 Ft / 30 769 EUR

A tájképi keretből felbukkanó virágos kalapú fiatal nő keze padon helyezkedik el, jobb karját lazán a pad háttámláján nyugtatja, bal karja az ölében pihen. Függőlegesen csíkozott hosszú világoskék ruhájának színvilága tökéletesen meg-egyezik – s szinte beleolvad – a pad felületének és a háttérnek ugyancsak világoskék, de vízszintesen csíkozott sima felületébe. A kép színfelület mintázata egységes, belső vibrálást idéz elő. A pad mögött világosabb napfényfoltok és jobbra zöld levelű növények jelennek meg – a háttérrel ugyancsak világos sárgás rózsaszín függőnyszerű felület zárja le – a festmény stílusa a neoimpresszionizmus és a neós felfogás harmonikus szintéziséről tanúskodik. A nagyobb foltokat, egységeket sötétebb, vékony kontúrvonalak keretezik. A képet az idilli nyugalom, béke atmoszférája tölti el. Stílusosan ugyanúgy összeköthető Kernstok Károly hasonló tematikájú képével, mint a valamivel korábbi Rippl-Rónai kompozíciók felfogásával.

Kifogástalan szín és vonal kompozíciójának, remekül megformált portréjának, monumentális összhatásának köszönhetően ez a kép a hazai 1910 előtti magyar festészet egyik főművének tekinthető.

Maurice Denis: *Misztikus allegória (A tea)*, 1892, magángyűjtemény

A Nabis-k cloisonnizmusának hatását leginkább tükröző képe 1909-ben a *Padon ülő nő*, amely egyben le is zár egy sikerpróbálkozást Boromisza életművében, de már az új stílus jegyeit is magában foglalja. A mű a festő feleségét ábrázolja. Jellemző rá az alak, a ruha és a kifejező formák kontúrozása. Formaképzésében sokkal sommásabb, ecsetvonásai kevésbé izgatottak, nagyobb foltokat eredményeznek. A képen nagyfokú dekorativitásra valló törekvés nyilvánul meg, amelynek elérése érdekében a festő teljes síkszerűségre törekszik. A kék, sárga, zöld, piros és ezek árnyalatai, illetve keverékeire szorítókozó színhasználatában elsősorban a visszafogott intenzitású színek jellemzőek. A síkszerűség, a dekorativitás elérése érdekében alig tesz engedelményeket a festő, talán csak az arcon és a nő kalapján, még a kissé vertikálisan felfelé haladó szegély vonala sem tudja ezt az egységes hatást megtörni. Ennek elérése érdekében kissé alulnézetből ábrázolja a motívumot. Ennek lesz az eredménye, hogy nem különül el a pad és a háttér, sőt a padon ülő alak is beleolvad ebbe az egységbe. Boromisza csak jelzi a pad ülőlapját, de nem ad testet neki, nem határolja el.

A visszafogott intenzitású színek használata, az egységes dekoratív síkérzékelést, a hölgyet, ruháját körbefogó íves vonalrendszer a motívum, mind-mind leginkább a Nabis-k hatásáról tanúskodik és ez a talán leginkább szecessziós ízű munka a festő életművében.

Jurecskó László

In: Boromisza Tibor, Nagybánya könyvek 5.
MissionArt Galéria Miskolc, 1996. 47. oldal

Passuth Krisztina

